

DECIZIE

22 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

În componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nicolae Craiu
Aliona Miron

examinând recursul depus de Iuri Sorochin și Andrei Racu,
în cauza de contencios administrativ, la cererea înaintată de creditorii Iuri Sorochin,
Andrei Racu cu privire la inițierea procedurii de executare a hotărârii Curții de Apel
Chișinău din 24 iunie 2021,

împotriva încheierii din 18 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a
respins cererea înaintată de Iuri Sorochin și Andrei Racu cu privire la inițierea procedurii
de executare a hotărârii Curții de Apel Chișinău din 24 iunie 2021,

c o n s t a t ă :

La 25 iunie 2021, Iuri Sorochin și Andrei Racu s-au adresat cu cerere cu privire la
inițierea procedurii de executare a hotărârii din 24 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea cererii au indicat că, la 24 iunie 2021 a fost emisă hotărârea Curții de
Apel Chișinău, prin care s-a anulat parțial hotărârea Consiliului Uniunii Avocaților
nr.16-02/27.11.2020 din 27 noiembrie 2020 privind modificările și completările la
Statutul profesiei de avocat din 13 decembrie 2019, în partea art.1, art.2 și art.3,
dispunându-se publicarea prezentei hotărâri pe pagina web a Uniunii Avocaților
(www.uam.md).

Creditorii menționează că, instanța de apel urmează să pună în executare hotărârea
instanței de contencios administrativ și urmează să informeze conducătorul persoanei
juridice de drept public despre intenția de executare și să-i stabilească acestuia un termen
pentru îndeplinirea benevolă a obligațiilor, or debitorul nu a publicat hotărârea pe pagina
web a Uniunii Avocaților (www.uam.md), pentru executarea deciziei instanței de
judecată.

Debitorul Uniunea Avocaților, fiind notificat despre cererea creditorilor Iuri
Sorochin și Andrei Racu, privind inițierea procedurii de executare silită în temeiul
hotărârii Curții de Apel Chișinău din 24 iunie 2021, prin referința depusă la 09 iulie
2021, a solicitat respingerea cererii cu privire la intentarea procedurii de executare.

Prin încheierea din 18 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea înaintată de Iuri Sorochin și Andrei Racu cu privire la inițierea procedurii de executare în temeiul hotărârii Curții de Apel Chișinău din 24 iunie 2021, ca neîntemeiată (f.d.44-45).

Pentru a dispune astfel, instanța de apel a reținut că, în cazul dat a fost depusă o acțiune în anularea parțială a actului normativ, respectiv anularea parțială sau totală a unui act normativ nu constituie obiect al executării silite atribuit în competența Curții de Apel Chișinău, deoarece actul administrativ normativ este anulat cu efect executoriu și nu mai produce efecte juridice din momentul anulării lui, nefiind necesar concursul autorității publice, precum și executarea hotărârii prin intervenția instanței de judecată.

Totodată, instanța de apel n-a reținut, la caz, argumentul creditorilor privind necesitatea informării conducătorului Uniunii Avocaților despre intenția de executare și stabilirea acestuia unui termen pentru îndeplinirea benevolă a obligațiilor, or, în speță, Uniunea Avocaților nu a fost obligată să realizeze sau să efectueze careva acțiuni prin hotărârea din 24 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în rezultatul obținerii caracterului irevocabil.

În această ordine de idei, completul specializat pentru executarea hotărârilor judecătorești emise în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău a respins cererea cu privire la inițierea procedurii de executare în temeiul hotărârii din 24 iunie 2021 Curții de Apel Chișinău, prin care s-a anulat hotărârea Consiliului Uniunii Avocaților nr.16-02/27.11.2020 din 27 noiembrie 2020 privind modificările și completările la Statutul profesiei de avocat din 13 decembrie 2019, în partea art.1, art.2 și art.3 și s-a dispus publicarea prezentei hotărâri pe pagina web a Uniunii Avocaților (www.uam.md), deoarece potrivit art.171 din Codul administrativ, se execută actele administrative individuale.

La 04 noiembrie 2021, Iuri Sorochin și Andrei Racu au depus recurs împotriva încheierii din 18 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii instanței de apel cu acceptarea cererii și intentarea procedurii de executare a hotărârii din 24 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului au indicat că, încheierea recurată încalcă dreptul creditorilor la un proces echitabil și la un remediu efectiv, este emisă urmare a interpretării eronate a prevederilor legale și contravine practicii în materia executării titlurilor executorii emise urmare a proceselor de contencios administrativ.

Recurenții notează că hotărârile Curții de Apel sunt executorii din momentul emiterii. Drept urmare, având în vedere caracterul executoriu al acesteia, consideră că, eronat s-a dispus respingerea executării actului judecătoresc enunțat.

În justificarea argumentelor indicate în cererea de recurs, recurenții fac referire la jurisprudența Curții Constituționale, prevederile art.20, 120 din Constituția RM, art.6 CEDO.

În conformitate cu art.241 alin.(1) din Codul administrativ, încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.

În conformitate cu art.249 alin.(3) din Codul administrativ, executarea este inițiată printr-o cerere a creditorului executării. Deciziile în procedura de executare se emit prin

încheiere, care poate fi contestată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 3 zile.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 18 octombrie 2021, care a fost expediată lui Iuri Sorochin și Andrei Racu, prin intermediul oficiului poștal, astfel, ultimii la 03 noiembrie 2021 au recepționat încheierea instanței de apel, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție nr.DS8005553952AS, anexat la materialele cauzei (f.d.48).

Așadar, instanța de recurs constată că recursul depus de către Iuri Sorochin și Andrei Racu la 04 noiembrie 2021, este declarat cu respectarea termenului prevăzut de lege.

La 10 noiembrie 2021, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Uniunii Avocaților din Republica Moldova, prin intermediul poștei electronice, copia recursului depus de Iuri Sorochin și Andrei Racu, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, notificată intimatului la 16 noiembrie 2021, fapt ce se confirmă prin inscripția de pe avizul de recepție nr.DS8005786890AS (f.d.62, 64).

La 29 noiembrie 2021, intimatul Uniunea Avocaților din Republica Moldova, prin intermediul poștei electronice, a depus referință la cererea de recurs depusă de recurenții Iuri Sorochin și Andrei Racu împotriva încheierii din 18 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând respingerea recursului ca neîntemeiat sau declararea recursului ca inadmisibil pe motiv că nu este motivat (f.d.65-76).

În susținerea referinței intimatul Uniunea Avocaților din R. Moldova a indicat că, acțiunea admisă prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 24 iunie 2021, nu constituie obiect al executării silite atribuite în competența Curții de Apel Chișinău, devreme ce acțiunea în control normativ nu constituie obiect al executării silite atribuit în competența completelor specializate pentru executarea hotărârilor judecătorești al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău. Or, hotărârea judecătorească a cărei executare se cere, a fost emisă în cadrul unei acțiuni în control normativ, prin care s-a declarat parțial nul un act administrativ cu caracter normativ. Deci, intentarea și inițierea unei proceduri de executare în speță nu este prevăzută de lege, este lipsită de obiect și, în consecință, nu poate fi asigurată prin măsuri coercitive prevăzute de lege.

Totodată, consideră că dispozițiile art.227 din Codul administrativ sunt aplicabile doar în situația în care actul administrativ normativ anulat de instanța de judecată a intrat în vigoare în urma publicării în sursa oficială. Actele normative ale Consiliului Uniunii Avocaților sunt obligatorii din momentul adoptării, fără a exista o obligație legală sau statutară de a publica aceste acte într-o anumită sursă oficială sau publicare prin orice altă modalitate drept condiție pentru intrarea în vigoare a acestora.

Mai indică că, anularea actului administrativ a fost atins prin însuși decizia din 24 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, care are efect executoriu din data pronunțării, adică din 24 iunie 2021. În această ordine de idei, în conformitate cu art.174 alin.(3) din Codul administrativ, executarea încetează imediat ce scopul a fost atins, prin urmare nu este necesară inițierea procedurii de executare.

Totodată, consideră că cererea de recurs nu este suficient de motivată ca să justifice exercitarea controlului de legalitate a actului judecătorec contestat, astfel solicită de a declara recursul inadmisibil.

Conform art.243 alin.(2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ a decis examinarea cererii de recurs fără înștiințarea participanților la proces, cu plasarea datei ședinței pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, fiind inoportună invitarea părților, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței examinarea acesteia.

Studiind materialele cauzei, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, consideră că recursul depus de Iuri Sorochin și Andrei Racu urmează a fi admis, cu anularea încheierii din 18 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, din următoarele motive.

În conformitate cu art.243 alin.(1) lit.c) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: anulează încheierea și adoptă o nouă încheiere.

Examinând materialele cauzei, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, la 25 iunie 2021, Iuri Sorochin și Andrei Racu s-au adresat cu cerere cu privire la inițierea procedurii de executare a hotărârii din 24 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Prin încheierea din 18 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă, ca fiind neîntemeiată, cererea înaintată de Iuri Sorochin și Andrei Racu cu privire la inițierea procedurii de executare în temeiul hotărârii Curții de Apel Chișinău din 24 iunie 2021, (f.d.44-45).

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție prin prisma argumentelor invocate în recurs reține că, încheierea contestată a fost emisă cu încălcarea normelor de drept procedural ce reglementează raportul juridic litigios.

În conformitate cu prevederile art.249 din Codul administrativ, hotărârile judecătorești și alte titluri executorii se execută conform prevederilor prezentului capitol. Pentru executarea hotărârilor judecătorești și a tranzacțiilor judiciare de împăcare sunt competente instanțele de apel. Executarea este inițiată printr-o cerere a creditorului executării. Prevederile art.174 se aplică corespunzător.

Conform art.250 din Codul administrativ, titluri executorii sunt hotărârile judecătorești executorii, încheierile judecătorești executorii conform art.214 și 215 și tranzacțiile de împăcare conform art.217.

Articolul 251 din Codul administrativ prevede că, hotărârile judecătorești sunt executorii după expirarea termenului de apel. Deciziile instanțelor de apel sunt executorii de la emiterea lor. Încheierile judecătorești și ale instanțelor de apel sunt executorii după expirarea termenului de recurs împotriva acestora. Deciziile Curții Supreme de Justiție sunt executorii din momentul emiterii lor.

Din materialele cauzei instanța de recurs reține că la 24 iunie 2021 a fost emisă hotărârea Curții de Apel Chișinău, prin care s-a anulat parțial hotărârea Consiliului Uniunii Avocaților nr.16-02/27.11.2020 din 27 noiembrie 2020 privind modificările și

completările la Statutul profesiei de avocat din 13 decembrie 2019, în partea art.1, art.2 și art.3. Hotărârea judecătorească urma să fie publicată pe pagina web a Uniunii Avocaților (www.uam.md).

Complețul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție apreciază soluția instanței de apel ca fiind contrară prevederilor Codului administrativ, or, la caz, recurenții dețin o hotărâre judecătorească pentru executarea căreia potrivit art.249-250 din Codul administrativ este competentă Curtea de Apel.

În conformitate cu prevederile art.227 din Codul administrativ, o hotărâre definitivă a instanței de judecată privind anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ intrat în vigoare în urma publicării în sursa oficială se publică în aceeași sursă. Instanța de judecată poate dispune publicarea suplimentară într-o altă sursă de informare.

Conform prevederilor art.228 din Codul administrativ, actul administrativ individual anulat în tot sau în parte de către instanța de judecată nu produce efecte juridice, în totalitate sau în partea anulată, din momentul emiterii lui. Actul administrativ normativ anulat în tot sau în parte de către instanța de judecată nu produce efecte juridice din momentul în care hotărârea instanței de judecată devine definitivă.

În conformitate cu prevederile art.20 din Constituție, orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime. Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.

Totodată, în conformitate cu art.120 din Constituție, este obligatorie respectarea sentințelor și a altor hotărâri definitive ale instanțelor judecătorești, precum și colaborarea solicitată de acestea în timpul procesului, al executării sentințelor și a altor hotărâri judecătorești definitive.

În speță, din conținutul dispozitivului hotărârii din 24 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, instanța de recurs reține că, prin hotărârea menționată Curtea de Apel Chișinău a anulat parțial hotărârea Consiliului Uniunii Avocaților nr.16-02/27.11.2020 din 27 noiembrie 2020 privind modificările și completările la Statutul profesiei de avocat din 13 decembrie 2019, în partea art.1, art.2 și art.3. Totodată, prin dispozitivul hotărârii din 24 iunie 2021 Curtea de Apel a hotărât că, hotărârea judecătorească urmează să fie publicată pe pagina web a Uniunii Avocaților (www.uam.md).

În asemenea circumstanțe, instanța de recurs, notează că instanța de apel eronat a interpretat că Uniunea Avocaților nu a fost obligată să publice hotărârea din 24 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

În lumina celor relatate, prin prisma normelor legale invocate, Complețul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție punctează că de către instanța de apel urmează a fi inițiată procedura de executare a hotărârii din 24 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în partea publicării hotărârii Curții de apel pe pagina web a Uniunii Avocaților (www.uam.md).

Complețul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție punctează imperios că, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, se reține cu titlu de principiu, că dreptul la un proces echitabil ar fi iluzoriu dacă ordinea

juridică a unui stat ar permite ca o hotărâre judecătorească definitivă și obligatorie să rămână inoperantă, în detrimentul unei părți a procesului (Imobiliare Saffi v. Italia, 28 iulie 1999, §63; Șandor v. România, 24 martie 2005, § 23). De asemenea, dreptul la executarea unei hotărâri, face parte integrantă din „dreptul la o instanță” (Hornsby împotriva Greciei, pct.40; Scordino împotriva Italiei (nr.1) (MC), pct.196). În caz contrar, garanțiile art.6§1 din Convenție ar fi lipsite de orice efect util (Bourdov împotriva Rusiei, pct.34 și 37).

În circumstanțele relatate și având în vedere faptul că încheierea din 18 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău este emisă cu încălcarea normelor de drept procedural, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a anula încheierea din 18 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău și a remite cauza la Curtea de Apel Chișinău, pentru inițierea procedurii de executare.

În conformitate cu prevederile art.243 alin.(1) lit.c) din Codul administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul depus de Iuri Sorochin și Andrei Racu.

Se anulează încheierea din 18 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău și se remite cauza la Curtea de Apel Chișinău, pentru inițierea procedurii de executare.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Nicolae Craiu

Aliona Miron